

Краєзнавчий форум в Національній історичній бібліотеці України

2 листопада 2017 року в рамках, започаткованих Національною історичною бібліотекою України, краєзнавчих читань пам'яті Петра Тронька відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України», яка присвячувалася 100-річчю подій Української революції 1917–1921 років та 90-річчю з часу заснування журналу «Краєзнавство».

Організатори конференції – Міністерство культури України, Національна історична бібліотека України (НІБУ), Національна спілка краєзнавців України, Київський національний університет культури і мистецтв.

Як і передбачалося програмою конференції, після пленарного засідання учасники форуму – понад 80 фахівців бібліотечної справи – науковці (історики, архівісти, викладачі вищих навчальних закладів, працівники музеїв), аматори-краєзнавці на секціях обговорили актуальні проблеми бібліотечного краєзнавства, практичні питання краєзнавчої роботи різних установ та громадських організацій.

Краєзнавчий форум відкрила Генеральний директор Національної історичної бібліотеки України А. В. Скорохватава і виступила з доповіддю «Краєзнавчі конференції – важливий напрям в діяльності НІБ України», де підвела підсумки роботи попередніх краєзнавчих конференцій, підкреслила їх значення для подальшого розвитку бібліотечного краєзнавства. Вона повідомила, що за останні шість років проведено три Всеукраїнські науково-практичні конференції, які відбулися у 2011–2013–2015 роках за спільною назвою «Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України».

У своїй доповіді А. В. Скорохватава наголосила, що, готуючись до Четвертих краєзнавчих читань, фахівці Бібліотеки здійснили аналіз матеріалів трьох попередніх науково-практичних конференцій щодо тематики розглянутих питань, кола учасників та виконання ухвалених рекомендацій.

Алла Скорохватава

З'ясувалося, що активну участь у конференціях взяли фахівці обласних універсальних наукових бібліотек України (ОУНБ), бібліотек міста Києва, викладачі, аспіранти і студенти вищих навчальних закладів, краєзнавці, працівники архівів та музеїв. Серед регіональних бібліотек постійними учасниками краєзнавчих читань були: Харківська державна наукова бібліотека імені В.Г. Короленка, Вінницька, Полтавська, Херсонська, Івано-Франківська, Волинська і Рівненська ОУНБ. До роботи

Четвертого форуму краєзнавців приєдналися фахівці Дніпропетровської ОУНБ та інших книгозбірень. А. В. Скорохатова подякувала колегам Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної бібліотеки України для дітей та Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН України, які брали участь в усіх попередніх конференціях і в цьогорічній також.

Доповідачка відзначила внесок фахівців Національної історичної бібліотеки України, які презентували свої напрацювання та результати наукових досліджень і підготували 34 повідомлення, а також – значний доробок викладачів, аспірантів та студентів фахових вишів – 40 наукових публікацій до збірників матеріалів попередніх краєзнавчих читань. Генеральний директор Національної історичної бібліотеки України з вдячністю відмітила, що «починаючи з Перших краєзнавчих читань нас активно підтримує і допомагає Національна спілка краєзнавців України, яку очолює Олександр Петрович Реєнт – член-кореспондент НАН України, заступник директора Інституту історії України НАНУ, доктор історичних наук. На пленарних засіданнях неодноразово виступали: Руслана Вікторівна Маньковська – перший заступник голови НСКУ, старший науковий співробітник Інституту історії України НАН України, кандидат історичних наук; Володимир Іванович Дмитрук – відповідальний секретар НСКУ, старший науковий співробітник Інституту історії України НАН України; Олександр Петрович Гончаров – голова Київської міської організації НСКУ, кандидат історичних наук, доцент кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

А.В. Скорохатова відзначила позитивну тенденцію: до участі в Читаннях долучилося численне коло краєзнавців із різних регіонів нашої країни, їх доробок – понад 30 повідомлень – це розвідки з історії міст і сіл України та цікаві повідомлення про видатних діячів рідного краю. Наприклад, краєзнавець-аматор Гурба Віктор Григорович – вчитель історії, керівник шкільного краєзнавчого музею загальноосвітньої школи села Дубовичі Сумської області брав участь у всіх конференціях виступаючи з доповідями про історію рідного села; Левченко Валерій Валерійович – кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства, історико-пра-

вових та мовних дисциплін Одеського національного морського університету – також учасник всіх конференцій, котрий в своїх повідомленнях висвітлював питання з історії бібліотечної справи міста Одеси. Серед активних учасників конференцій лідери регіональних відділень НСКУ: Павло Степанович Скавронський – директор Музею історії міста Бердичева, голова Бердичівського регіонального товариства НСКУ; Олександр Васильович Залуцький – доцент кафедри музики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, голова Чернівецького обласного відділення НСКУ; Степан Костюк – директор Тернопільського обласного краєзнавчого музею, голова Тернопільської обласної організації НСКУ та багато інших.

Завершуючи свою доповідь, А.В. Скорохатова підкреслила, що «важливим підсумком роботи науково-практичних конференцій є ухвалення рекомендацій, в яких окреслюються завдання для подальшого розвитку бібліотечного краєзнавства. Перевірка виконання рекомендацій, затверджених на конференціях попередніх краєзнавчих читань, показала, що майже всі завдання були успішно виконані». Доповідачка висловила впевненість, що рекомендації, ухвалені на науково-практичній конференції в рамках Четвертих краєзнавчих читань пам'яті Петра Тронька визначать сучасну перспективу бібліотечного краєзнавства, сприятимуть розбудові краєзнавчого руху в Україні.

Учасників конференції привітала Р.В. Маньковська – перший заступник голови НСКУ, старший науковий співробітник Інституту історії України НАН України, кандидат історичних наук і розповіла про міжнародний досвід створення та діяльності бібліотек-музєїв.

Руслана Маньковська

З вітальним словом виступив О.С. Кучерук – директор музею Української революції 1917-1921 років, який підкреслив значення інформаційних ресурсів бібліотек у вивченні та популяризації знань про події визвольних змагань цього історичного періоду.

Олександр Кучерук

Олег Бажан

Учасники краєзнавчого форуму

Тему Української революції 1917-1921 років розкрили в своїх виступах А.Є. Бартош – старший науковий співробітник науково-дослідного відділу історії та археології Лаври Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника та К. В. Петриченко – молодший науковий співробітник Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

На пленарному засіданні та секційних заняттях з доповідями про здобутки краєзнавчих підрозділів регіональних бібліотек та презентаціями нових краєзнавчих видань виступили фахівці провідних бібліотек України: Г.В. Горбань – заступник директора з наукової роботи та її колега Г.І. Пристай – завідувач відділу літератури з мистецтва Івано-Франківської ОУНБ ім. І. Франка; М.А. Федорова – завідувач відділу краєзнавства Полтавської ОУНБ; О.Ю. Антонюк – завідувач відділу краєзнавства Вінницької ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва; М. В. Шилкіна – завідувач відділу краєзнавства Дніпропетровської ОУНБ імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія.

У роботі краєзнавчого форуму взяли активну участь фахівці Національної історичної бібліотеки України, які підготували 11 доповідей. Волошінська Н.О. – завідувач сектора краєзнавчої роботи науково-методичного відділу виступила з повідомленням «Зміни у Адміністративно-територіальному устрої України та їх відображення у довідково-пошуковому апараті Національної історичної бібліотеки України»;

Кисельова В.П. – завідувач сектора науково-дослідної роботи науково-методичного відділу розкрила тему «Розвиток бібліотечного краєзнавства в сучасний період (на основі аналізу потоку видань та публікацій за 2007-2016 рр.)»; Смірнова С.М. – головний бібліотекар науково-дослідного відділу стародруків, цінних та рідкісних видань розповіла про своє дослідження життя і діяльності видатного українського вченого, громадського і культурного діяча Федора Кіндратовича Вовка, наукові праці якого в різних галузях науки є потужним підґрунтям для краєзнавчих розвідок.

До роботи конференції долучилися й краєзнавці-аматори, які виголосили свої повідомлення щодо нових краєзнавчих досліджень з історії рідного краю. Зокрема, Євген Букет – головний редактор газети «Культура і життя», заступник голови Київської обласної організації НСКУ розповів про свої цікаві краєзнавчі розвідки щодо датування появи на Київщині хуторів Калинівки, Павлинівки та Мар'янівки; Олег Карпунь – повідомив про історію села Конела Жашківського району Черкаської області.

На завершення, учасники Всеукраїнської науково-практичної конференції «Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України» ухвалили рекомендації щодо подальшого розвитку бібліотечного краєзнавства та проведення наступних краєзнавчих читань у 2019 році в Національній історичній бібліотеці України.